Cena 60|hal.

Nowy Dziennik wychodzi codziennie rano — [illegible] w poniedziałki.

ADRES redakcyi i administracyi: Kraków, ul. Straszewskiego [illegible] 13.

Nr. Telefonu [illegible]; w nocy [illegible]. Rękopisów nie zwraca się.

KONTO czek. P. K. O. Nr. 141.123.

Nakładem Galicyjskiej Spółki Wydawniczej w Krakowie.

Nowy Dziennik

Cena 60 hal.

Prenumerata w Krakowie mies. 14 K. — kwart. 41 K. — [illegible]

Cena ogłoszeń: [illegible]

Rok II. Kraków, czwartek 25 grudnia 1919. Nr. 292

Jeszcze o Żydach na kresach.

Kraków, 24 grudnia.

(h) Sprzeczność między faktem istnienia odrębnej narodowości żydowskiej, a nieuznawaniem jej przez pewne (w pierwszym rzędzie polskie) sfery społeczeństwa przyczynia się nieraz do tego, że każda, choćby najprostsza sprawa staje się zawikłaną i omal że nierozwiązalną, gdy dotyczy Żydów. Chaos, powstały wskutek tej sprzeczności, potrafi niekiedy zdezoryentować nawet te sfery, które wobec swego pozytywnego stosunku do istniejącej narodowości żydowskiej powinny mieć w takich sprawach zawsze jednostajne i jasne wytyczne. Daje się to nam najbardziej we znaki przy sprawie kresów wschodnich. Chodzi o to, jakieby powinni zająć stanowisko Żydzi na kresach w razie ewentualnego plebiscytu tamże. Nawet w niektórych (wprawdzie nielicznych) sferach narodowo-żydowskich mówi się czasami o ciężkiej sytuacyi, w jakiejby się w tym wypadku znaleźli tamtejsi Żydzi. Warszawski zaś organ Bundu „Lebensfragen“ (Nr. 279), mówiąc o okrzyku Grünbauma w Sejmie: „W tej chwili utraciliście Wilno, Mińsk i Galicyę wschodnią“, zapytuje: „A jak byłoby, gdyby Sejm przyjął Waszą poprawkę? Czy wówczas głosowalibyście za tem, by Białoruś naprzykład należała do Polski? Niezależnie od tego, czy jest to potrzebnem i pożądanem dla całej ludności miejscowej?“

I tu musimy jasno odpowiedzieć: Tak! Gdyby w Polsce panowały stosunki dla Żydów korzystne, wówczas Żydzi kresowi (a nie my, rzecz jasna, nie mający w tym wypadku prawa głosowania) głosowaliby za przyłączeniem tych kresów do Polski. Albowiem musimy sobie raz na zawsze uprzytomnić, iż niema wogóle żadnych „potrzeb ludności miejscowej“ w abstrakcyi, lecz że są one sumą lub conajmniej wypadkową potrzeb i interesów poszczególnych żywych jednostek lub grup, tę właśnie ludność tworzących. Plebiscyt nie jest **sądem**, traktującym o losie pewnych krajów, a ludność tych krajów nie jest sędzią, — lecz ma być wyrazicielem **interesów** tej ludności. Każda przeto jednostka lub grupa wypowiada podczas plebiscytu nie swój sąd o przyszłości danego kraju, lecz jedynie swój interes i potrzeby, z tą przyszłością związane, albowiem w przeciwnym razie cóż mogłoby służyć dla poszczególnych jednostek za podstawę dla wydania takiego sądu w chwili, gdy wola, a tem samem i potrzeby ludności nie są jeszcze znane? Dopiero wypadkowa wypowiedzianych potrzeb jest podstawą dla orzeczenia o przyszłości danego kraju. Z tego też względu wolno każdemu mieszkańcowi dać wyraz **wszelkim** swym potrzebom z przyszłością kraju związanym, a nikomu nie będzie wolno go nazwać imperyalistą, reakcyonistą lub niesprawiedliwym, ponieważ nie były to ani jego życzenia (wzięte z punktu widzenia etycznego), a tem mniej jego sąd — lecz jego interes osobisty lub grupowy. Ten zaś ma on, nietylko prawo, lecz nawet obowiązek wypowiedzieć szczerze i otwarcie, ponieważ jedynie wtedy plebiscyt da prawdziwy obraz potrzeb ludności danego kraju. Dopiero suma wyrażonych przez mieszkańców aktów woli da możność skonstatowania, czy jego potrzeby pokrywają się z potrzebami całej lub większości ludności lub też, jak dużą jest mniejszość, której potrzeby indentyfikują się z jego potrzebami. Jednem słowem, musimy stwierdzić, iż przed plebiscytem w krajach spornych nikt nie może mówić o „racyonalnem“ czy „sprawiedliwem“ rozwiązaniu problemów, z przyszłością tych krajów związanych, ponieważ nie mamy jeszcze wówczas probierza dla wartościowania „sprawiedliwości“ czy „etyczności“ danego rozwiązania. (To też „sprawiedliwość“ wygląda przy każdej sprawie różnie u różnych osób: Denikin uważa naprzykład za „racyonalne“ wcielenie Ukrainy do Wielkiej Rosyi, zaś Petlura — utworzenie samodzielnej Ukrainy itp.).

Gdy sprawę będziemy traktowali z tego, zdaniem naszem, jedynie słusznego punktu widzenia — wówczas wytyczne dla oryentacyi Żydów na kresach w razie plebiscytu wcale nie są trudne do znalezienia. Naodwrót sytuacya ich w danym wypadku jest nawet prostszą od innych narodowości, również zamieszkujących kresy. Podczas gdy ostatnie mają pewne obowiązki lub sentymenty wobec swych krajów macierzystych (Polacy, Rosyanie, Niemcy) lub pewne aspiracye polityczne (Białorusini, Litwini), które to obowiązki czy aspiracye mogą czasami być w kolizyi z ich interesami jako mieszkańcami danego kraju, oryentacya Żydów jest na tyle uproszczoną, że u nich taka kolizya powstać nie może. Żydzi na kresach mają prawo i obowiązek i będą też głosowali, kierując się jedynie swymi interesami, jak zresztą będą czynili wszyscy mieszkańcy kresów. A byłoby śmiesznem żądać od Żydów, by głosowali w myśl „sprawiedliwego“ rozwiązania sprawy (ponieważ takie przed poznaniem wyniku plebiscytu nie jest nikomu znane, a gdyby istniało, plebiscyt byłby zbyteczny) lub, by się zrzekli swoich interesów celem zaważenia na szali na rzecz interesów jakiejkolwiek innej grupy.

Sprawozdanie Samuela na posiedzeniu komitetu delegacyj żydowskich w Paryżu.

L. WIEDEŃ. (Telef.). Dnia 13 b. m. odbyło się w Paryżu posiedzenie Komitetu Delegacyj Żydowskich i zaproszonych osobistości, na którem Sir Stuart Samuel złożył sprawozdanie o swych przeżyciach w czasie pobytu w Polsce. Zebranie zagaił przewodniczący Nachum Sokołow. W dyskusyi brali udział prócz Sokołowa, Motzkin, dr Pasmanik, dr Reich, dr Ringel, dr Diamand z Czerniowic i były poseł do Dumy rosyjskiej Winawer.

Sir Samuel oświadczył, że położenie Żydów w Polsce jest krytyczne i że czeka ich ciężka walka aż do uzyskania pełnych praw. Jednak odbudowa tak polityczna jak i gospodarcza Polski jest bez współdziałania Żydów krajowych i obcych niemożliwa, mowca żywi więc nadzieję, że w Polsce doniosłość tego faktu ocenią i wszystko uczynią dla poprawy obecnych stosunków.

Następnie stwierdził z zadośćuczynieniem, że Board of Deputies, którego on jest przewodniczącym, brał żywy udział w pracy Komitetu paryskiego i przyrzekł utrzymanie i nadal ścisłego z nim kontaktu.

Dr **Pasmanik** rozwinął zasadnicze podstawy równouprawnienia Żydów w wszystkich krajach i oświadczył, że równouprawnienie i kolonizacya Palestyny mają się stać programem wszystkich Żydów całego świata. W oświadczeniu Samuela widzi manifestacyę woli Żydów angielskich.

Dr **Reich**, który właśnie wrócił z Wiednia, opowiada, że Żydzi wschodni, wypadkami wojny zagnani do Wiednia, stworzyli tam sobie podstawę ekonomiczną, a również rozwinęli życie żydowskie. Obecnie los tych uchodźców wskutek wydaleń jest bardzo zagrożony; pokładają nadzieję w sir Samuelu, że odeprze oszczerstwa antysemitów.

Dr **Ringel** zwraca uwagę na konieczność ścisłej walki z praktyką antysemicką w różnych krajach. Antysemici starają się szczególnie uzyskać wpływ na reprezentantów rządów koalicyjnych, wysyłanych w misyach dyplomatycznych. Ze im to się niejednokrotnie udało, świadczą artykuły w poszczególnych gazetach angielskich.

Sokołow wskazuje na doniosłość przeżywanej obecnie fazy. Rząd angielski musi baczyć na wykonanie klauzuli o mniejszościach narodowych. Wielką nadzieję pokłada w **aktywizmie** Żydów polskich i w ogólnym kongresie żydowskim.

Motzkin wskazuje na konkretne wypadki naruszenia traktatu polskiego. Znaczenie utworzenia Waad Hazyacoth uznają wszystkie organizacye żydowskie. Należy również jak najrychlej zwołać powszechną konferencyę w sprawie pomocy dla Żydów.

Dr **Diamand** wykazuje znaczenie Żydów w życiu gospodarczem poszczególnych ludów. Prześladowania ekonomiczne mszczą się na prześladowcach.

Adwokat **Winawer** podnosi wagę międzynarodowych akcyi. Wykazuje, że tam, gdzie życie ludzkie jest zagrożone, interwencya obca jest konieczna i zbawienna.

Po przemówieniu końcowem p. Samuela zamknął Sokołow posiedzenie.

Polska domaga się wydania nadburmistrza Gdańska.

GENEWA. (Tel. wł.) Jak donosi »Temps«, zaprotestował rząd polski przeciw udziałowi nadburmistrza Gdańska **Sahna** jako rzeczoznawcy technicznego w komisyi niemieckiej w Paryżu, gdyż Sahn, jak donosi rząd polski, był za rządów niemieckich ajentem policyjnym w Poznaniu i znany jest jako wszechniemiec. Dlatego też znajduje się on na liście osób, których wydania domagać się będzie rząd polski.

Sir Tower komisarzem naczelnym dla Gdańska?

Amsterdam. (Tel. wł.) »Morning Post« donosi, że jest prawie pewnem, iż traktat wersalski zostanie formalnie ratyfikowany 1 stycznia. Rada Ligi Nar. zbierze się prawdopodobnie 7 albo 8 stycznia w Paryżu. Anglia będzie w niej zastąpiona przez Lorda Curzona. Rada Ligi zajmie się obok kwestyi zagł. Saary, sprawą **zamianowania naczelnego komisarza dla Gdańska** i zatwierdzi prawdopodobnie wybór Sir Reginalda **Towera** na to stanowisko.

Sprawa kredytów amerykańskich dla Europy.

NOWY JORK. 23/12. PAT. Prezydent korporacyi zbożowej Barnes zgodził się na plan Hoovera, by Europie Środkowej udzielić kredytów na środki żywności. Barnes proponuje, by kongres na ten cel udzielił upoważnienia do kredytu w wysokości 100 milionów dolarów.

Amsterdam. PAT. „Times“ donoszą z Waszyngtonu, że widoki pomocy amerykańskiej dla Austryi ukształtowały się pomyślniej, jakkolwiek nic definitywnego nie można o tem powiedzieć. Zawdzięczać to należy Hooverowi, którego odezwa w imię ludzkości zyskała wiele poklasku.

Nawet Waszyngton nie traci nadziei.

L. WIEDEŃ. (Telef.) (Tel. Komp. donosi z Waszyngtonu: Nie stracono tu nadziei na możność ratyfikacyi traktatu pokojowego przed początkiem stycznia.

*

WIEDEŃ. 23/12. PAT. Tel. Komp. donosi z Waszyngtonu: Nadzieje co do ukończenia rokowań nad ratyfikacyą traktatu pokojowego przed miesiącem styczniem muszą być porzucone, ponieważ przywódcy republikańscy w senacie oświadczyli, że nie chcą prowadzić dalej prac. Załatwienie zastrzeżeń senatora Knoxa będzie z tego powodu odroczone aż do czasu po świętach Bożego Narodzenia.

Zapowiedź nowej enuncyacyi Wilsona.

ROTTERDAM. (Tel. wł.) Jak słychać w waszyngtońskich kołach rządowych, zarządzi wkrótce prezydent Wilson w enuncyacyi, na podstawie swojej kompetencyi a na prośbę Rady Najwyższej w Paryżu, zniesienie stanu wojennego i wszystkich warunkowych ograniczeń.

— Senat amerykański przyjął projekt rządowy co do oddania kolei w posiadanie prywatne.

Robotnicy amerykańscy przeciw bolszewizmowi i za Ligą narodów.

Haga. Tel. wł. Z Waszyngtonu donoszą, że konferencya związków zawodowych w Ameryce potępiła w rezolucyi wszelkie próby zaprowadzenia bolszewizmu w Ameryce.

W innej rezolucyi domaga się konferencya, ażeby senat jak najprędzej ratyfikował traktat pokojowy i Ligi narodów. Jest wykluczonem, by Amerykanie, jeśli nie chcą narazić się na hańbę, dalej uprawiali politykę izolacyi i nie okazywali zainteresowania dla cierpień ludów europejskich.

Odroczenie parlamentu włoskiego.

RZYM. 23/12. PAT. Aj. Stefani. Izba przyjęła 242 głosami przeciwko 216 porządek dzienny zaproponowany przez posła Milani, który orzeka, że Izba po wysłuchaniu oświadczenia rządu przyjmuje prowizoryum budżetowe. Prezydent ministrów postawił w tej sprawie kwestyę zaufania.

WIEDEŃ. PAT. 23/12. Biuro kor. donosi z Rzymu: Izba posłów po 8 godzinnem posiedzeniu końcowem odroczyła się do 28 stycznia.

Koalicya chce zawrzeć pokój z Rosyą?

Koalicya skłonna do zawarcia pokoju z Rosyą?

L. **Wiedeń.** (Telef.) Z pragi donoszą: Minister spraw zagr. dr. Benesz przyjął zastępców prasy czeskiej i udzielił im wyjaśnień o politycznej sytuacyi w Paryżu i Londynie. W sprawie Rosyi zanosi się na zmianę dotychczasowej polityki i koalicya jest gotową uznać istniejący stan rzeczy i zawrzeć pokój z bolszewikami, jednak pod warunkiem, że zwrócą się oni nieco na prawo. Wogóle kwestye politycznej natury ulegają wpływom natury gospodarczej i handlowej.

Wiedeń. PAT. Biuro kor. podaje z Amsterdamu doniesienie „Daily News", że rokowania między O'Gradym a Litwinowem zostały na nowo podjęte. Przypuszczają w Kopenhadze, że O'Grady otrzymał nowe instrukcye co do 2 punktów, które spowodowały zerwanie rokowań, mianowicie: co do powrotu jeńców, którzy stali pod jurysdykcyą rządu w Archangielsku i zostali pojmani kiedy wojska angielskie znajdowały się w północnej Rosyi, oraz co do reprezentacyi rządu sowieckiego w komisyi berlińskiej dla odesłania rosyjskich jeńców z Niemczech. Po stronie angielskiej panuje obecnie prąd pojednawczy.

Rokowania rządu sowjeckiego z Polską?

L. WIEDEŃ, (Telefonem). Wied. BK. donosi iskrowo z Moskwy. Cziczerin wystosował do rządu polskiego telegram iskrowy z ofertą pokojową. Od kwietnia — oświadcza on — prowadzi z moskiewskim zastępcą rządu polskiego Wenekowskim bezskuteczne rokowania pokojowe. Oświadczenie podsekretarza stanu Skrzyńskiego, uczynione 28 listopada, jakoby rząd sowietów nigdy nie wystąpił z propozycyą pokojową, nie odpowiada (?) prawdzie. Rząd sowietów jest każdej chwili gotowy (!) do zawarcia pokoju, aby raz wreszcie położyć kres rozlewowi krwi.

Lord Cecil o sytuacyi politycznej w Europie.

ROTTERDAM. (Tel. wł.) W angielskiej Izbie gmin wygłosił lord Cecil mowę, w której powiedział, że pokój musi jak najrychlej wejść w życie. Rewolucya wcale nie może być korzystną dla koalicyi, owszem może przynieść dla niej zgubne skutki. Upadek obecnego rządu niemieckiego przyniesie albo ogólny chaos w Niemczech, albo utworzenie rządu z skrajnej lewicy lub też sprowadzi reakcyę wojskową. Cecil wskazał na potrzebę rychłego podjęcia stosunków dyplomatycznych z Rosyą. Powiedział on, że prawdziwą przyczyną bolszewizmu i rewolucyi jest głód.

Ameryka wobec akcyi japońskiej na Syberyi.

GENEWA. (Tel. wł.) Korespondent »Matina« donosi z Waszyngtonu, że sekr. stanu Lansing i ambasador japoński odbyli z początkiem grudnia dłuższą konferencyę w sprawie sposobów zwalczania bolszewików. Aczkolwiek St. Zjednoczone nie mają bezpośredniego powodu, jak Japonia, przeszkodzenia bolszewikom w usadowieniu się w Władywostoku, to jednak uważają one za konieczne zniszczenie machiny wojskowej Lenina i Trockiego. Wmieszanie się St. Zjednoczonych w Syberyi jest jednak z powodu oporu członków kongresu nieprawdopodobnem. Na wszelki wypadek będzie Japonia, jeśli zajdzie konieczność działać sama. Ameryka przeciwko temu nie zaprotestuje.

Krytyczne położenie wojsk antybolszewickich.

WIEDEŃ, PAT. Ukraińskie biuro prasowe donosi na podstawie radiotelegramu Denikina: Nowy komendant rosyjskiej armii zachodniej, generał Wrangel złożył co do sytuacyi na froncie następujące oświadczenie: Sytuacya jest bardzo poważną. Nieprzyjaciel uzyskuje swe sukcesy na froncie północnym i na wschodzie i zgromadził tak wielkie siły przeciwko armii ochotniczej na południu, że wojska nasze stoją wobec wielokrotnej przewagi przeciwnika. Gdy przybyłem do Charkowa po objęciu głównej komendy, wówczas sztab już to miasto opuścił, a wojska były w pełnym odwrocie. Musimy się przygotować na dalszy odwrót. Poważne położenie na froncie wymaga napięcia wszystkich sił.

Denikin usunięty?

BERLIN. (Tel. wł.) Biuro Wolffa donosi z Helsingforsu: »Wadama« dowiaduje się z pewnego źródła, że Denikin został usunięty ze swego stanowiska. Naczelnym komendantem białej armii w płd. Rosyi został zamianowany gen. kawaleryi baron Wrangel. (Z Helsingforsu nadeszły już kilkakrotnie wiadomości o usunieciu Denikina, ale dotychczas nie sprawdziły się).

— Anglicy ponownie obsadzili Baku i Batum.

Międzynarodowy kongres socyalistyczny — 31 lipca 1920.

L. WIEDEŃ, (Telef.) »Telegr. Comp.« donosi z Londynu: Egzekutywa międzynarodowego kongresu socyalistycznego powzięła uchwałę co do przesunięcia terminu zwołania kongresu aż do 31 lipca 1920 r. Między postulatami kongresu znajdować się będą następujące punkty: Ratyfikacya traktatu pokojowego, zawarcie pokoju z Rosyą, asygnowanie przez rządy pożyczek na pokrycie wydatków na środki żywności i surowce.

Radykalizm socyalistów włoskich.

Lugano. (Tel. wł.) »Secolo« donosi z Rzymu, że posłowie socyalistyczni odbyli bardzo ważne narady celem ustalenia wytycznych ich dalszej taktyki parlamentarnej. Uchwalono stosować taktykę bezwzględną w kierunku maksymalistycznym. Partya socyalistyczna będzie się starała hamować działalność parlamentarną, aby sprowokować nowe wybory, które mają socyalistom przynieść jeszcze większe sukcesy, niż przy wyborach dotychczasowych. Wówczas będą mogli socyaliści ująć ster władzy w swoje ręce.

Nowe partye robotnicze.

Genewa. Tel. wł. W Paryżu uchwalono utworzenie nowej partyi robotniczej, stojącej na platformie obrony narodowej i mającej na celu jedynie ochronę interesów gospodarczych klasy robotniczej. Posłowie socyalistyczni zdeklarują swoje stanowisko wobec nowego stronnictwa dopiero po najbliższym kongresie socyalistycznym w Strassburgu.

*

Wiedeń. PAT. Biuro korespondencyjne donosi z Budapesztu: Kongres robotników rolnych i małych rolników uchwalił jednogłośnie wystąpić z partyi soc. demokratycznej i założyć samoistne stronnictwo robotników rolnych i małych rolników.

Rząd niemiecki wyznaczył premię za zabicie Liebknechta i Róży Luksemburg?

Berlin. Tel. wł. Harden publikuje w swoim miesięczniku »Zukunft« list znanego z afery braci Szklarz-Scheidemann-Noske a zbiegłego do Holandyi Sonnenfelda, który donosi, że jako skarbnik brygady rządowej otrzymał polecenie wypłacenia premii 50 tys. marek temu, który odda w ręce rządu Liebknechta albo Różę Luxemburg. Sonnenfeld oświadcza też, iż posiada dowody, z których wynika, że propaganda wyborcza socyalistów większości opłacaną była z kasy państwowej.

— Z Kairu donoszą, że na premiera egipskiego znów dokonano zamachu. Sprawca zamachu pewien student i jego towarzysze zostali ujęci.

Ochrona mniejszości narodowych na terytoryach odstąpionych przez Węgry.

BUDAPESZT 23 grud. PAT. Budapeszteński »Achtuhrblatt« podaje na podstawie Nieuwe Rotterdamsche Courant szczegóły o węgierskim traktacie pokojowym. Wedle tego doniesienia traktat zawiera postanowienia w sprawie ochrony mniejszości narodowych w tych terytoryach, których Węgry będą się musiały zrzec. Dla dokładnego dotrzymania tych postanowień będzie ustanowioną w Rumunii, Czechosłowacyi i Jugosławii stała komisya koalicyjna. Rząd czeskosłowacki i jugosłowiański już się zgodziły, aby się podać tym zarządzeniom, tylko Rumunia wzbrania się dotychczas. Traktat pokojowy w gospodarczej swej części uznaje cały Dunaj jako rzekę międzynarodową. Siedzibą komisyi dunajowej będzie w myśl życzenia Anglii Budapeszt.

Pogrom w Kecskemet.

Specyalny sprawozdawca budapeszteńskiego »Az Estu« donosi swemu pismu obszernie z Kecskemet o pogromie, urządzonym w tem mieście przez bandę pod dowództwem nadporucznika Hejasa, komendanta miasta. Hejas zorganizował uzbrojoną bandę antysemitów, którzy wyciągnęli z więzienia znajdujące się tamże pod zarzutem komunizmu 31 osób, w tem 23 Żydów i wraz z tymi uprowadzili z miasta jeszcze dalszych 28 Żydów. Z tych Żydów znaleziono już dotychczas 22 zamordowanych, inni znikli bez śladu. Zachodzi uzasadnione podejrzenie, że i ci zostali zamordowani. Zamordowanych zupełnie obrabowano. Kilka dni przed uprowadzeniem tych osób napadła ta sama banda pogromczyków na pociąg jadący do Budapesztu i zmusiła 5 żydowskich pasażerów do opuszczenia pociągu, poczem wszystkich rozstrzelano i obrabowano.

Także wiedeńska »Arbeiter Zeitung« przyniosła obszerne i szczegółowe sprawozdanie, oparte na dokumentach urzędowych, o pogromie w Kecskemet. Poufne sprawozdanie prokuratoryi w Kecskemet z 22 listopada do swej przełożonej władzy potwierdza wszystkie powyższe szczegóły. Prokurator domaga się ścisłego śledztwa w tej sprawie, rozbrojenia oddziału Hejasa, wysłania silnego oddziału wojska i żandarmeryi celem wytropienia zwłok zamordowanych i kończy słowami: »Chciałbym jeszcze dodać, że sprawę zniknięcia więźniów ze względu na zewnętrznopolityczne położenie kraju traktowano z największą dyskrecyą«. (!).

Mimo, że wypadki w Kecskemet rozegrały się 19 i 20 listopada, a następnego dnia zostały już o tych wypadkach zawiadomione węgierskie ministerstwo sprawiedliwości, ministerstwo spraw wewnętrznych i naczelna komenda armii Horthyego, nic nie wiadomo dotychczas o ukaraniu winnych. Oficyalny komunikat w Budapeszcie doniósł, że »w Kecskemet i w okolicy banda rabusiów (?) wyprawia niesłychane rzeczy«.

Z dokumentów ogłoszonych przez »Arb. Zeitung« wynika niezbicie, kim są owi »rabusie« i prowodyr ich Hejas. Nie jest on żadnym rabusiem, skoro, jak donosi »Arbeiter Zeitung«, na bankiecie urządzonym następnego dnia, 7 grudnia, w Kecskemet, przez partyę chrześcijańsko społeczną, a na której byli obecni prezydent ministrów Huszar i sekretarz stanu Pekar, przy tym samym stole obok prezydenta ministrów Huszara zasiadł p. nadporucznik Hejas, na którego cześć wygłoszono nawet toast, nazywając go najpopularniejszym (!) mężem na Węgrzech.

Socyaliści austryaccy przeciw białemu terrorowi rządu węgierskiego.

L. WIEDEŃ. (Telef.) »Arbeiter Zgt.« zamieszcza na naczelnem miejscu odezwę do proletaryatu całego świata, protestującą przeciw krwawej nagonce rządu węgierskiego na komunistów i socyalistów. Odezwa kończy się wezwaniem, aby proletaryat położył kres białemu terrorowi.

Dalsze szczegóły o pogromach antyżydowskich w Rosyi południowej.

LWÓW 23. bm. PAT. Biuro informacyjno-prasowe ministerstwa spraw zagranicznych we Lwowie nadesłało następujący komunikat:

Osoby przybyłe z Płoskirowa donoszą bliższe szczegóły o strasznych okrucieństwach i mordach, jakich dopuściły się bandy ukraińskie w listopadzie b. r. w Płoskirowie. Na 25.000 ludności żydowskiej wyrżnięto 5600, w tem wiele dzieci i kobiet, nad którymi się przed tem dopuszczono gwałtu. Wiarygodni świadkowie widzieli w szpitalach mnóstwo małych dzieci z uciętemi rękami. Drożyzna panuje tam wielka i ogromny brak środków żywności. Obecnie Płoskirów zajmuje Denikin, a stosunki bezpieczeństwa są tam okropne.

Nie ma wprawdzie pogromów jeszcze, lecz mordy są na porządku dziennym. Rozstrzeliwanie sprawców, dziennie po kilka osób, nie odnosi skutku. Ludność bez różnicy wyznania i narodowości pragnie przyjścia wojska polskiego, i owacyjnie witała oficerów polskich, którzy w misyi wojskowej tam się zjawili, gdyż sądziła, że mają one zająć Płoskirów.

Osoby przybyłe z Kijowa opowiadają, że bolszewicy zaprowadzili w Kijowie 8-godzinny dzień pracy dla wszystkich, a patrole sprawdzają to co pół godziny.

Jeżeli zastaną kogoś w swojem pomieszkaniu, tego biorą do najpodlejszych robót. W razie zaś gdy zachodziło podejrzenie, że się ukrywał rozstrzeliwali go na miejscu. Te same osoby opowiadzły, że w całej Ukrainie urządzają masowe rzezie Żydów, którzy tylko w miastach jeszcze, o ile te są zajęte przez bolszewików, mają schronienie.

Każdego przejezdnego lub przechodnia chłopi badają szczegółowo. Skoro się okaże, że jest Żydem mordują go, jak również tych, którzy go chcieli ukryć.

Bonar Law o kwestyi irlandzkiej.

LONDYN. (Tel. iskr. wied. biura kor) W swej mowie o sytuacyi w Irlandyi przypomniał Bonar Law, że kwestya irlandzka według zdania Lloyda Georgea może zostać uregulowaną tylko pod dwoma warunkami: Jedność państwa brytyjskiego nie śmie być naruszoną i prowincya Ulster nie może zostać pogwałconą. Na republikę irlandzką rząd nie może się zgodzić. Mówią, że stosunek Anglii do Irlandyi podkopuje powagę i stanowisko Anglii w koloniach. Nie należy jednak zapominać, że St. Zjednoczone prowadziły przed dwoma pokoleniami najzagorzalszą i najokrutniejszą wojnę domową, jaką zna historya gdyż nie chciały przyznać części swej ludności prawa samostanowienia. Zamordowanie kilku agentów policyjnych nie jest drogą prowadzącą do załatwienia kwestyi irlandzkiej. Rząd brytyjski nie da się steroryzować.

Agitacya antyangielska w Turcyi.

Amsterdam. B. K. »Telegraaf« donosi z Londynu: Pisma angielskie donoszą o wielkiem powstaniu Arabów w Mezopotamii. Miasto Bhosese (?) zostało zajęte przez wojska arabskie, przyczem wszystkie tamtejsze budynki rządowe zostały zupełnie spalone. Przygotowuje się wielki ruch turecko-arabski. Wojska tureckie maszerują wzdłuż Eufratu w kierunku na Bagdad. Zachodzi niebezpieczeństwo starcia z wojskami brytyjskiemi. Sytuacya jest bardzo poważną.

Kwestya Syryi.

Układ francusko-angielski.

Londyn. (Tel. wł.) Agencya Havasa. W parlamencie zapytał jeden z posłów czy odnośnie do Syryi powzięto nowe uchwały. Lloyd George odpowiedział, że sytuacya w Syryi stoi w związku z kwestyą ważniejszą, a mianowicie z przyszłością Turcyi. Na konferencyi w Londynie rozważano niedawno wszystkie sprawy. Rokowania między rządem francuskim a Emirem Fajzulem nie doprowadziły jeszcze do żadnego rezultatu. Lloyd George dodał, że czuje się szczęśliwym, mogąc oświadczyć iż napięcie w Syryi z powodu tych rokowań i umów między rządem francuskim i angielskim znacznie osłabło.

*

Londyn. (Tel. wł.) W Izbie lordów wygłosił Lord Curzon mowę o Armenii i oświadczył przytem, iż wypadki na Wschodzie obciążają bardzo Wielką Brytanię. Francya, która jest bardzo

zainteresowana w niektórych częściach Wschodu, została wezwana do zapłacenia części kosztów przypadających na te obszary. W traktacie zawartym z Francyą przyznano jej części Syryi i Cylicyi.

Przyszłość Konstantynopola.

L. WIEDEN. (Telef.) Londyńska »Daily Mail« donosi, że w sprawie Konstantynopola istnieją jedynie dwie ewentualności, a mianowicie albo oddanie go Grecyi albo też umiędzynarodowienie go na wzór Gdańska.

Młodoturcy na wygnaniu.

Genewa. Tel. wł. »Tribune de Geneve« donosi, że rząd szwajcarski odmówił byłemu tureckiemu wielkiemu wezyrowi Talaat paszy pozwolenia pobytu w Szwajcaryi. Dżemal pasza zaś, który już był w Bernie, gdzie czekał na pozwolenie, musiał wrócić. On jakoteż Dżawid bey który znajdował się w Losannie, otrzymali polecenie opuszczenia Szwajcaryi w ciągu ośmiu dni. Także Ismael Hakki miał zostać wydalony z Davos.

»Tribune de Geneve« dodaje, że wydaleni politycy tureccy zbierają się w Niemczech, skąd wpływać będą na swych mężów zaufania w Szwajcaryi. Talaat uda się jednak prawdopodobnie do Konstantynopola.

Porządek dzienny konferencyi syońskiej w Bazylei.

WARSZAWA, Centralny Komitet Organizacyi syońskiej w Polsce otrzymał telegraficzną wiadomość od Syońskiego Komitetu Wykonawczego w Londynie, iż porządek dzienny konferencyi syońskiej w Bazylei będzie zawierał następujące punkty:

1) Sprawozdanie organizacyjne.
2) Polityka syońska.
3) Ogólna sytuacya polityczna.
4) Sprawozdanie finansowe i budżetowe
5) Żydowski Fundusz Narodowy.
6) Sprawozdanie palestyńskie i wewnętrzna sytuacya polityczna w kraju.
7) Sprawy praktyczne.
8) Projekt finansowy.
9) Komisya syońska.
10) Praca kulturalna.

ZGRZYTY.

Co to jest?

Parać się hańbą, a mieć w ustach cnotę
I nosić czoło potwarcy bez sromu
Szałem plugawym zarażać hołotę
Marząc o łupie potwornym kryjomu.
Oliwą tłumić nienawiści żary,
Na żer senzacyi brać lektorów grono,
Otwierać wrota reakcyi bez miary,
W własny trzos patrząc, chcę już węgły płoną
Antysemityzm wypisać na tarczy,
Etyki prawa mając sobie za nic,
Rzucać do łydki się jak pies, co warczy,
A być jak szakal żarłocznym bez granic...

KOREN.

Niezwykłe spostrzeżenie.

Od pewnego już czasu daje się zauważyć, iż pomimo braku ładnych materyi, eleganckie panie ukazują się na ulicach naszego miasta w coraz to innych kostyumach o przepięknych barwach. Jak nas informują kostyumy te pochodzą ze starej spłowiałej garderoby ufarbowanej własnoręcznie znanymi ze swej dobroci barwnikami „KOLORYT", które można dostać w torebkach z dokładnym przepisem użycia w aptekach, składach aptecznych, kooperatywach, składach farb i mydlarniach. 1384

KRONIKA.

Kraków, 24 grudnia.

Sprzedaż cukru białego. Od środy 24 b. m. będą sprzedawały sklepy rejonowe cukier biały po 60 dkg na osobę za ściągnięciem kuponów górnych legitymacyi Nr. 55 56 i 57 czyli po 20 dkg na każdy z tych kuponów w cenie po 20 K 50 h za 60 dkg.

Zarazem wzywa się ponownie konsumy, które wpłaciły należytość za cukier, a dotąd cukru nie pobrały, aby go natychmiast podjęły pod rygorem zapłaty postoju kolejowego.

W końcu zawiadamia się, że od powyższego dnia będą wykonywali rejonową sprzedaż cukru 1) M. Ogieński ul. Karmelicka 22, dla odbiorców dotychczasowego sklepu rej. Chunowieckiego w Dz. IV. 2) Mehoffer ul. Grzegórzecka w miejsce sklepu Lewickiej w miejsce sklepu Lewickiej w dz. XIX.

Sprzedaż ziemniaków. Prez. gminy izr. w Krakowie ogłasza, że począwszy od środy 24 bm. sprzedawać się będzie po 10 kg ziemniaków na rodzinę w gmachu gminy izr. z wyjątkiem sobót od g. 10—12 przedpoł. za okazaniem legitymacyi chlebowej. Wysokość przydziału dla stow. dobroczynnych oznaczy komisya.

Zakaz wyrobu i sprzedaży ciast. Ze względu na konieczność oszczędnego używania mąki magistrat na podstawie upoważnienia wydz. spraw aprow. we Lwowie z 2 bm. w myśl rozp. min. oraz w myśl opinii przybocznej Rady aprow. dla m. Krakowa zarządza co następuje: Począwszy od dnia 1 stycznia 1920 r. zakazuje się przemysłowego wyrobu i sprzedaży artykułów cukierniczych wszelkiego rodzaju jak ciast deserowych, francuskich i drożdżowych, ciastek, tortów, babek, mazurków i t. p. z mąki pszennej, żytnej, jęczmiennej i owsianej. Do powyższego terminu mają być wysprzedane znajdujące się u przemysłowców i kupców zapasy wymienionych towarów cukierniczych. Pozostaje dozwolona jedynie sprzedaż w cukierniach, kawiarniach, restauracyach i jadłodajniach bułek słodkich.

Winni przekroczenia niniejszego obwieszczenia będą karani w drodze administracyjnej grzywnami do 5 tys. K lub aresztem do 6 mies. a nadto, o ile zachodzą wymogi z par. 133 b. ustęp 1 lit. a. ustawy przemysłowej odebraniem uprawnienia przemysłowego. Towary cukiernicze wyrabiane wbrew powyższym przepisom, ulegną konfiskacie.

Dla ofiar pogromów na Ukrainie. Komitet lokalny org. syon. w Jaśle (Dr. Abraham Kornhauser) przesłał na ręce Żyd. Rady Nar. K 1417·— na ofiary pogromów na Ukrainie.

Dla ubogich. Rada zawiadowcza Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu przesłała do prezydyum miasta z okazyi 50-letn. jubileuszu Banku, datek dla ubogich m. Krakowa w kwocie 10 tys. K.

„Krakowski Przegląd Teatralny". Pod redakcyą p. Wład. Prokescha rozpoczął właśnie wychodzić tygodnik ilustrowany pod powyższym tytułem, poświęcony działalności teatrów krakowskich oraz kin. — Red. i adm.: Kraków, Czapskich 3.

„Filatelista polski." Miesięcznika tego poświęconego wiadomościom filatelistycznym (adres redakcyi: Kraków, Bracka 10) wyszedł właśnie zeszyt trzeci.

Seweryn Eisenberger, cieszący się niezwykłem wzięciem jako zasłużony pedagog, a nadto sławny pianista, którego koncerty w Warszawie i we Lwowie wywołały niebywały entuzyazm, wystąpi 4 stycznia 1920 z własnym koncertem w sali „Sokoła". W programie znajduje się wyłącznie Beethoven, którego wykonawcą uieztównanym jest Eisenberger. Bilety sprzedaje księgarnia Eberta przy ulicy Sławkowskiej.

Koncert na „żołnierza w polu" urządza Towarzystwo muzyczne we wtorek 6 stycznia 1920 w sali „Sokoła" ze współudziałem wybitnych naszych artystów Tadeusza Szulca, skrzypka i Wiktora Łabuńskiego pianisty. Bilety do nabycia w księgarni Eberta, ul. Sławkowska (hotel Saski).

Przejechanie. Wczoraj popołudniu koło magazynu kolejowego w Dąbiu.Piaskach przejechał pociąg 12 l. Jana Mazgaja. Nieszczęśliwy chłopiec stracił obie nogi. W stanie groźnym przewiezione go na oddział chirurgiczny do szpitala św. Łazarza.

Pożar. Wczoraj wieczorem interweniowała straż pożarna przy pożarze baraku wojskowego za dworcem towarowym. Ogień po pewnym czasie zlokalizowano.

Podejrzane walizki. Inspektor policyi na dworcu w Podgórzu-Płaszowie przytrzymał dnia 15 bm. 2 młodych, elegancko ubranych ludzi, którzy przybyli pociągiem z Krakowa i zażądał od nich wylegitymowania. Podejrzani młodzieńcy korzystając z natłoku uciekli się, pozostawiając w rękach inspektora 2 walizki, z których jedna zawierała ubrania męskie i bieliznę, druga zaś mundury wojskowe. Zachodzi uzasadnione podejrzenie że osobnicy ci walizy skradli na dworcu w Krakowie. Poszkodowani, którym w tym dniu walizki zginęły, mogą zgłosić się dla rozpoznania w ekspozyturze policyi na Podgórzu plac Zgody 4.

Za liczne kradzieże z piwnic aresztowała policya 19 l. Adama Kasplarkiewicza i 18 l. Juliana Krężla.

REPERTUAR TEATRU J. SŁOWACKIEGO

Środa: Teatr zamknięty

Czwartek pop. „Betleem polskie" wiecz. „Betleem polskie"

Piątek pop. „Betleem polskie" wiecz. „Nerwowi"

REPERTUAR M. TEATRU POWSZECHNEGO.

Środa: Teatr zamknięty

Czwartek pop.: „Boże Narodzenie" wiecz. „Wicek i Wacek"

Piątek pop. Boże Narodzenie" wiecz. „Białe fartuszki"

REPERTUAR „BAGATELI"

Środa: Teatr zamknięty.

REPERTUAR OPERETKI w „NOWOŚCIACH."

Środa: Teatr zamknięty.

NADESŁANE

Za rubrykę tę redakcya nie odpowiada

Wszech nauk lekarskich
Dr IGNACY FUHRMAN
Specyalista chorób nerwowych i umysłowych
Kraków, ul. Lubomirskich 35, II. p.
Przystanek tramwaju Nr 5. Róg ul. Aryańskiej i Topolowej 1141
ordynuje od godziny 2 do 4 popoł.

Dr. Adolf Bienenzucht
Adwokat we Wiedniu
przeniósł swą kancelaryę i prowadzi ją obecnie
I. Georgkochplatz 3.
(naprzeciw Ministerstwa wojny). 1342

Dr. JULIUSZ MESSER
prowadzi kancelaryę adwokacką
1414 w Drohobyczu, Rynek L. 31.

Geniu
moje dziecko drogie, ja Ci wszystko przebaczam. Przyjedź jak najprędzej do Twojej kochającej chorej matki.
2824 *Gusta.*

Kraków **„PRĄD"** Gołębia 3
posiada na składzie: motory, dynamo maszyny, druty miedziane, plecionki oraz wszelkie materyały dla światła i dzwonków
Żarówki dla różnych napięć.
Kompletne urządzenia kinowe
Własne warsztaty wykonywują wszelkie naprawy motorów, aparatów etc. szybko i fachowo.

Żyd. instytucya poszukuje
2 lub więcej pokoi
na zebrania stow. w godzinach wieczor. Właściciel mieszkania otrzyma prócz czynszu prawo utrzymywania bufetu, mogącego przynieść około 2000 koron. Wdowy wojenne mają pierwszeństwo.
Zgłoszenia przyjmuje p. S. Dywiński, Wrzesińska 6 od 1—3 popoł. 1418

WIEDEŃSKIE LUKSUSOWE OBUWIE DAMSKIE
Nadszedł dalszy transport w bardzo wielkim wyborze.
W szczególności poleca się następujące najmodniejsze specyalności:
Bardzo eleganckie półbuciki i pantofelki 1417
(białe i czarne, jedwabne, atłasowe, aksamitne, lak, chevreaux, doré i t. d.)
Eleganckie trzewiki
wysokie w różnych najmodniejszych gatunkach
Sprzedaż tylko hurtowna.
Zgłoszenia: E. HOLLENDER, Agencya handlowa, Kraków, Bonerowska 9, I.
codziennie między godz. 2 a 4 popoł.

Dział gospodarczy

Zniesienie rekwizycyi. Krakowskie D. O. G. zniosło z dniem 21 b. m. rekwizycyę na towary ekwipunku wojskowego.

Ceny tytoniu w Czechach L. WIEDEN. (Telef.) »Telegr. Comp.« donosi z Pragi: Postanowiono tu podwyższyć znacznie ceny tytoniu i wyrobów tytoniowych. Virginia kosztować będzie 1 K., Kuba 80 h., egipski 80 h., sport 20 h., paczka tytoniu herzogowina 10 K.

Wiedeńska Izba handlowa oświadczyła się za zniesieniem centrali dewiz i za zniesieniem wogóle wszystkich centralnych związków gospodarczych.

GIEŁDA KRAKOWSKA z dnia 23 bm

Waluty:	Ofiar.	żądane	tranzakcye:
Marki polskie	125—	135—	127,—130,50,
Ruble carskie po 100 rb.	—·—	—·—	—·—
„ „ „ 500 „	190—	200·—	197·—
„ drobne	—·—	—·—	—·—
Dewiza Berlin	—.—	—.—	285·—
Dewiza na Zurych	—·—	—.—	26·—

WIEDEN. 23. grud. PAT. **Kursa wiedeńskiej centrali dewiz** z dnia 22 bm. Notowania są niezmienione.

Kursa w wolnym obrocie: Zagrzeb 161—171 (161 50—171.50) Budapeszt 10000 koronówki 118—128 (118.50—128.50) Budapeszt 1000 koronówki 121—131 (122—132), Kraków 123.50—133 50 (124—134), Praga 273—283 (271 50—284 50), czesko słowackie noty koronowe po 5000: 271.50—286 50 (272.50—287.50) czesko słowackie noty koronowe mniejsze 278 50—283 50 (269.50—284.50), jugosłowiańskie noty koronowe 140—160 (140—160).

Giełda wiedeńska. WIEDEŃ. PAT. Kursa giełdy z dnia 23 b. m.: Renta majowa 90— Austryacka renta koronowa 81·50. Renta lutowa 92·— Węgierska renta koronowa 111, Losy tureckie 1302 Priorytety kolei południowej 1064, Anglobank 706,—, Bankverein 760, Bodenkredit 1645, Zakład kredytowy 1035, Depozytowy 749, Länderbank 1207, Merkur 824, Unionbank 819·70, Živnostenska banka 1555, Kolej północna 18 000, Kolej południowa 523, Alpiny 3055, Berg u. Hütten 9500, Krupp 1390, Poldihütte 2150, Pragereisen 6925, Rima 2690, Skoda 1699·50. Zieleniewski —·—, Apollo 5075, Fanto 11990, Galicyjskie Karpaty 11600 Galicya 13500, Schodnica 5350 Węgierski bank kredytowy —·—, Koleje austryackie 3755, Węgierskie koleje —·— Koleje państwowe —.—, Bank obrotowy 396.

ZURYCH, PAT. Dewizy z dn. 23 bm. Berlin 11.10 (11.70), Wiedeń 3 20 (3 25), Praga 9 60 (9 50), Holandya 208 (208 50), Nowy Jork 557 (555), Londyn 21 16 (21.10), Paryż 58 (55.50). Medyolan 41.90 (42) Noty koronowe 3.50 (3 50).

Z kraju.

Rzeszów. Uroczystości chanukowe rozpoczęły się u nas nabożeństwem w bóżnicy nowomiejskiej, podczas którego nadkantor Izrael Brüh z wzmocnionym chórem i przy dźwiękach orkiestry, zaświecił świeczkę chanukową, przyczem odśpiewał szereg pieśni religijnych. Były to przedewszystkiem własne jego kompozycye, z których zwłaszcza podnieść należy muzykę do starej pieśni chanukowej »Maos Cur«.

Miasto nasze pozbawionem jest już od szeregu miesięcy światła elektrycznego. Zaznaczyć jednak należy, że brak światła daje się tylko odczuwać mieszkańcom śródmieścia, gdzie przeważnie mieszkają Żydzi, gdy natomiast inne dzielnice mają światło, naturalnie bardzo słabe. Wina leży nie w braku węgla lub ropy ale w tem, że magistrat, chcąc rozszerzyć elektrownię, zakupił drugą maszynę, która jest zupełnie zepsuta, a tymczasem przyjął bardzo wielu nowych konsumentów, a dziś nie może wszystkim dostarczyć prądu. Już od dwóch lat wciąż słyszymy tę samą piosnkę: »Maszyny się naprawia«, jakże więc długo trwa naprawa maszyny? Tymczasem śródmieście stale pozbawione jest światła. Czyż nie byłoby wskazanem, by dzielić partyami, dziś tę część miasta oświetlać, innym znowu razem inną dzielnicą. Przytem najciekawszem jest to, że tym niby — konsumentom elektryki nafty się nie przydziela, a jeśli się już przydziela, to po 3 litry najwyżej na miesiąc. Spodziewamy się, że dyrekcya elektrowni ostatecznie kres położy temu brakowi światła i wreszcie już maszynę naprawi tak, aby i Żydzi mogli z tego światła korzystać.

Sprawa przymusu paszportowego. Przed kilku dniami podaliśmy za pismami warszawskiemi wiadomość o zamierzonem wprowadzeniu przymusu paszportowego na obszarach całej Polski. W tej sprawie dowiaduje się »Przegląd Wieczorny« co następuje: Wbrew wiadomościom, jakie w tych dniach ukazały się w prasie, dowiadujemy się, że sprawa uregulowania dotychczasowego, bezładu paszportowego, przez zamierzone wprowadzenie t. zw. przymusu paszportowego«, któryby unieważniłyby wszelkie inne obecnie obowiązujące u nas dowody legitymacyjne — nie jest tak bliską i łatwą, jakby się na pierwszy rzut oka zdawać mogło. Największe trudności w zrealizowaniu projektu — ujednostajnienia systemu paszportowego na wszystkich obszarach państwa — przez przymus paszportowy — nastręczają się ze względu na ludność w Galicyi, dla której system »przymusu« był dotąd zupełnie obcy. Pozatem, czynniki miarodajne uważają, że sprawy tej nie można będzie rozstrzygnąć w drodze jedynie zarządzeń administracyjnych, lecz że będzie ona musiała uprzednio być zdecydowana w drodze ustawodawczej, czyli zyskać odnośną uchwałę Sejmu.

13-ta pensya dla oficerów i dodatkowa dekada dla żołnierzy. Rada ministrów zajmowała się na sobotniem posiedzeniu między innemi, sprawą pomocy finansowej dla oficerów i żołnierzy. Rada ministrów, po wysłuchaniu przemówienia ministra wojny gen. Leśniewskiego, uchwaliła wypłatę 13-ej pensyi dla oficerów. Żołnierzom i podoficerom ma być wypłacony dodatkowy żołd w wysokości jednej dekady.

Konferencya ceIresyońska odłamu radykalnego odbędzie się w Warszawie w dniach 4—6 stycznia 1920 r. Ma ona zadanie 1) sprecyzowanie zasad ruchu, mogące dopiero teraz po rozłamie na prawdę nastąpić, 2) zajęcie stanowiska wobec różnych problemów ogólno-żydow-

KINO „OPIEKA“
ZIELONA 17. Tel. 2474

Program od czwartku 26 do wtorku 31 bm.

Nadzwyczajny program świąteczny

Fantastyczny dramat historyczno biblijny pod tytułem „HIOB“ w 6 aktach. Akcya oraz wystawa tego dramatu przewyższa wszystkie dotychczas widziane.

Początek w dni powszednie o godzinie 4·30 po poł. w niedzielę, młodzieże i święta o godz. 3 popoł.

1014

Cały dochód przeznaczony dla Inwalidów

skich i syonistycznych i 3) odebranie dyrektyw od wybrańców stowarzyszeń ceire-syońskich dla syońskiej konferencyi światowej w Bazylei i dla tamże mającej się odbyć konferencyi światowej »Ceire-Syonu« i »Hapoel-Hacair«. Porządek dzienny konferencyi warszawskiej jest następujący:

1) Zagajenie, 2) Wybór prezydyum i komisyi permanencyjnej, 3) Podstawy naszego programu pracy, 4) Nasza praca dla i w Palestynie, 5) Nasza praca w gousie: a) polityczna, b) kulturalna, c) socyalno ekonomiczna, 6) Nasze zadania w Bazylei: a) na konferencyi »Ceire-Syonu« i »Hapoel-Hacair«, b) na światowej konferencyi syońskiej, 7) Sprawy organizacyjne, 8) Rezolucye, 9) Wybory do Centralnego Komitetu, Wybór delegatów na konferencyę bazylejską. — Każde stowarzyszenie czy grupa, licząca do 50 członków, wysyła jednego delegata, każda dalsza pięćdziesiątka znowu jednego itd. Konferencya zwołana jest pod hasłem: Ziemia, Praca, Wolność!

Ze świata.

Wybory do Rady miejskiej w Odessie. W Odessie czynią obecnie energiczne przygotowania do wyborów do Rady miejskiej. Syoniści wstąpili do bloku demokratycznego »dla konstytuanty«, gdzie im zapewniono conajmniej 6 mandatów. Bund wstąpił po długich wahaniach do bloku republikańskiego, gdzie uzyska 5 mandatów. Wogóle liczą się z tem, że Żydzi uzyskają 20—25 mandatów, nie licząc, rzecz jasna, Żydów, którzy pójdą z partyami ogólnemi.

Syn Brussiłowa rostrzelany. Syn gen. Brusiłowa, który jako oficer kawaleryi pełnił służbę w armii czerwonej, został swego czasu podczas walk o miasto Tułę wzięty do niewoli przez wojska Denikina. Postawiony przed sąd wojenny armii Denikina, został skazany na śmierć i rozstrzelany.

Zamordowanie członka misyi brytyjskiej w Berlinie. Członek wojskowej misyi angielskiej w Berlinie, porucznik Spearman, został na dworcu »Zoologischer Garten« podczas gdy czekał w ciemnościach na pociąg, w celach rabunkowych napadnięty i zamordowany. W imieniu rządu minister Noske wyraził ubolewanie szefowi misyi angielskiej z powodu tego wypadku.

Kupujcie Pożyczkę Państwową

Oddajcie swezegarki i zegary do naprawy jedynie do **Kooperatywy zegarmistrzów w Krakowie, Stradom 23/II**, która wykonuje reperacye po cenach umiarkowanych dobrze i szybko. **Reperacye z prowincyi uskutecznia się w ciągu dnia.** 2829

Praktykanta biurowego poszukuje Akc. Tow. Zgłoszenia pisemne z odpisami świadectw pod »S. A. 1891« do biura ogłoszeń Feliksa Stattera Kraków Grodzka 13. 1403

Biuro pośrednictwa pracy kobiet żydowskich urzęduje codziennie od 3—6, Stradom 18 I. p. ofic. 1008

Buchaltera obznajomionego z korespondencyę polsko niemiecką, poszukuje większe przedsiębiorstwo. Oferty składać pod »Samodzielny« do Biura ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków Grodzka 13. 1406

Fabryka wyrobów chemicznych Krakowiak w Krakowie-Podgórzu ul. Staromostowa 3 poszukuje jeneralnego zastępcy do sprzedaży artykułów chemicznych na miasto Kraków. Poważni reflektanci zechcą się tamże zgłosić codziennie między godziną 9—12 przedpołudniem. 2851

Zgubiono kartę zwolnienia na nazwisko Szymona Langrocka. Znalazca zechce za wynagrodzeniem zwrócić pod wymienionym nazwiskiem przy ul. Krakowskiej 46. 2849

Większa ilość pijawek do sprzedania. — **Hilfstein, Podgórze Krakusa 9.** 2847

Z kapitałem 40.000 koron pragnę przystąpić do rentownego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia pod »Unia« do Adm. N. Dz. 2845

Zamienię dom własny w Dobczycach w Rynku składający się z dwóch pokoi i kuchni i pół morga ogrodu za odstąpienie sklepu w Krakowie najchętniej w VII. Dz. Łaskawe zgłoszenia pod »Rentowny interes« do Adm. N. Dz. 2844

Żołnierz-Warszawianin z braku znajomości pragnie tą drogą poznać inteligentną pannę około 20 lat celem wymiany myśli. — Zgłoszenia pod »Możność bywania w domu« do Adm. N. Dz. 2853

Drzewo opałowe
Dostarczam w każdej ilości drzewa opałowego, suchego, twardego dla domostw, restauracyi, hoteli etc. z dowozem po cenach nader przystępnych.
PRZEMYSŁ DRZEWNY
A. Schönberg Kraków, Skawińska L 14.
Ostatni skład drzewa na końcu ulicy Skawińskiej. 2792

NA GWIAZDKĘ
ceny obuwia zniżone
W SKŁADZIE OBUWIA i BIELIZNY
S. PITZELE
w Krakowie, ul. Lubicz 3.
1391

KUPNO i SPRZEDAŻ 2777
dywanów perskich, mebli, ant. obrazów itp.
R. Immergück, Floryańska 43. I. piętro.

Wielki wybór wszelkich gatunków **szpagatów i sznurów oraz pnych jako też przędzy szewskiej**
poleca 1398
Pierwszy fabryczny skład
SZCZOTEK, PĘDZLI I TORB SZKOLNYCH
G. BIENENZUCHT
KRAKÓW
ulica Krakowska L. 14
Telefon 3249 Rok założ. 1863

DOM SPEDYCYJNY „KURYER“
JÓZEFA CZERWIŃSKIEGO
w Podgórzu, ulica [illegible]
Telefon Nr. [illegible]
[illegible]
1046

ELEKTRYCZNA FABRYKA DLA OBRÓBKI DRZEWA oraz ŁUPARKA
do drzewa, specyalnie do rznięcia desek grubości od 5 mm. wzwyż, skrzynie wszelkiego rodzaju także heblowane i zbijane, ramki pod dachówkę itp.
K. Cukierman, Kraków
Miodowa 42. (obok toru kolejowego) 2767

Zawiadamiam Sz. Publiczność, iż z dniem 25 bm otwieram
koszerną restauracyę
I. Mayer, ulica Stolarska 5.
Ceny przystępne 2848

Oddamy zastępstwo
na poszczególne kraje Polski z działu zegarmistrzo - skogalanteryjnego i siatek do lamp gazowych — Zgłoszenia pod »Zysk« do Adm. N. Dz. 2850

ZAKOPANE
Pensyonat „Grunwald“
pod nowym zarządem poleca pokoje z utrzymaniem na sezon zimowy. — Ze względów hygienicznych uprasza się o przywiezienie pościeli. 1415

Większe przedsiębiorstwo
dobrze rentujące się poszukuje spólnika z kapitałem pół do jednego miliona K. Zgłoszenia pod »Spólnik« do Administracyi N. Dz. 2839

Zawiadamiamy P. T. Panie,
że wróciłyśmy po kilkuletniej praktyce z Wiednia i otwieramy salon sukien damskich. Wykonujemy płaszcze kotyumy, suknie wieczorowe i spacerowe. Ceny przystępne — robota pierwszorzędna. 2820
Kraków, ul. Szewska L. 17.
oficyna na lewo — II-gie piętro.

Nawet konkurenci
muszą przyznać, że
„ZORZA“

Naśladownictwo będzie ścigane sądownie
Żądać wszędzie!

jest to jedyna pasta krem która idealnie konserwuje skórę, nadając jej miękkość i połysk ponieważ

Zorza jestto jedyna pasta-krem najwyższego gatunku wyrabiana z naturalnych tłuszczów.
Zorza jestto jedyna pasta przetłuszczona, a nadmiar tłuszczu chroni skórę od pękania.
Zorze wystarczy używać raz na tydzień pozostałe dni przecierając tylko flanelką.
Zorza najbardziej zaschłą skórę czyni miękką, elastyczną i wielce trwałą.
Zórza nawet starej spękanej skórze po kilkokrotnem użyciu nadaje wygląd nowej.
Zorza chroni skórę od wilgoci i niszczącego działania potu.
Zorza wyrabiana jest we wszystkich kolorach i nadaje się do farbowania obuwia
Zorza jestto jedyna pasta, która zostala nagrodzona medalem na wystawie »Królestwo Mody«.
Zorza jest do nabycia we wszystkich składach aptecznych i mydlarniach.

Krajowa wytwórnia chemiczna
Warszawa, Ogrodowa 46. Telefon 187 94 i 238 00.
Przedstawiciel na Kraków
B. Scharmann, Kraków Podgórze Twardowskiego 4.
1412

NADSZEDŁ
duży transport
farby „Herkules“ z firmy „Ulrich & Seiler do firmy S. LAUFER, Kraków, Mały Rynek 4 2801

ZŁOTO DENTYSTYCZNE
oraz wszelkie wyroby jubilerskie poleca po umiarkowanych cenach 1410
S. Dogler Kraków, ul. Grodzka 31.

Kupię
papier gazetowy w większej ilości. A. Baum Kraków Mały Rynek 6. 2843

Redaktor naczelny i odpow. Dr. Wilhelm Berkelhammer. — Drukiem M. Deutschera w Krakowie, B. Ciała 10 — Tel. 1556.